الجمن حاواكاپ تقديم مىكند

دوره برنامهنویسی جاوا

آشنایی با جاوا INTRODUCTION TO JAVA

صادق على اكسرى

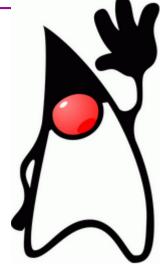
حقوق مؤلف

- کلیه حقوق این اثر متعلق به انجمن جاواکاپ است
- بازنشر یا تدریس آنچه توسط جاواکاپ و به صورت عمومی منتشر شده است، با ذکر مرجع (جاواکاپ) بلامانع است
  - اگر این اثر توسط جاواکاپ به صورت عمومی منتشر نشده است و به صورت اختصاصی در اختیار شما یا شرکت شما قرار گرفته، بازنشر آن مجاز نیست
  - تغییر محتوای این اثر بدون اطلاع و تأیید انجمن جاواکاپ مجاز نیست

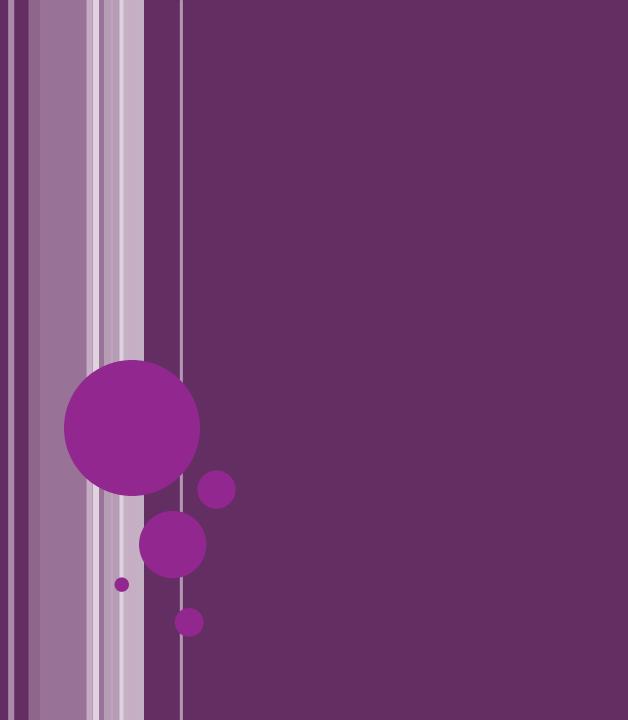
سرفصل مطالب

- آشنایی با جاوا
  - تاریخچه جاوا
- ویژگیهای جاوا
- چرا جاوا مهم است؟
  - نصب و راهاندازی
- نوشتن و اجرای اولین برنامه به زبان جاوا

aliakbary@asta.ir

درباره جاوا

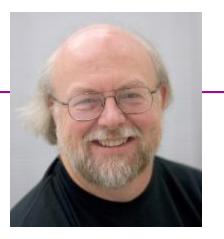
درباره جاوا

- جاوا: یک زبان و تکنولوژی برنامهسازی
- یکی از مهمترین و پرکاربردترین زبانهای برنامهنویسی دنیا
  - و زبانی موردتوجه و پرکاربرد در ایران
    - رایگان و متنباز
  - برنامههای جاوا: قابل اجرا بر روی انواع سیستمها
    - مستقل از سختافزار، سیستمعامل و ...
      - و زبانی ساده و شیءگرا

تاریخچه زبان جاوا

- طراحي اوليه
- در سال ۱۹۹۱
- توسط James Gosling
- در شرکت Sun Microsystems
- ساختار و گرامر زبان جاوا: شبیه ++C
  - ابتدا این زبان را Oak (بلوط) نامید
- به افتخار درختی که از پنجره اتاقش میدید!
- کمی بعد، این زبان به Java تغییر نام داد
- چون زبان دیگری با نام Oak قبلاً طراحی شده بود!

تاریخچه زبان جاوا (۲)

- شرکت «سان» اولین نسخه زبان جاوا را در ۱۹۹۵ منتشر کرد
- Sun Microsystems
  - در سال ۲۰۱۰، شرکت اوراکل شرکت سان را خرید
    - در حال حاضر، **اوراکل** مالک معنوی جاوا است

انگیزه طراحی زبان جاوا

- نیاز به زبانی مستقل از سکو (Platform Independent)
  - مستقل از محیط، سختافزار و سیستمعامل
  - تا در وسایل مختلف الکتریکی و الکترونیکی قابل جاسازی باشد
    - یخچال، جاروبرقی، و ...
    - ایده و جهتگیری آن سالها: وسایل هوشمند

انگیزه طراحی زبان جاوا (۲)

- در همان سالها، اینترنت و وب در حال رشد و همه گیری بود
  - جاوا می توانست برای برنامهنویسی اینترنت استفاده شود
    - ●اینترنت: مجموعهای از کامپیوترهای ناهمگون
      - تفاوت در سختافزار، سیستمعامل و ...

انجمن جاواکاپ 🕊 🗚

- برنامههای جاوا می توانستند در انواع سیستمها اجرا شوند
- Platform Independent
- به این ترتیب Java Applet ها ایجاد شدند و اهمیت یافتند

امروز و جاوا

- جاوا در سَمت سرور (server side)
  - Java Enterprise Edition
    - جاوا در تلفنهای همراه
    - سيستمعامل اندرويد (Android)
      - جاوا در دستگاههای الکترونیکی
        - Java Micro Edition
          - جاوا در کارتهای هوشمند
            - Java Card •

3 Billion Devices Run Java

Computers, Printers, Routers, Cell Phones, BlackBerry, Kindle, Parking Meters, Public Transportation Passes, ATMs, Credit Cards, Home Security Systems, Cable Boxes, TVs...

aliakbary@asta.ir

تكنولوژي جاوا

- جاوا فراتر از یک زبان: یک اکوسیستم و یک تکنولوژی
  - تكنولوژی جاوا: **زبان** + محيط توسعه
- زبان برنامهنویسی: برای تولید انواع برنامهها، در انواع کاربردها

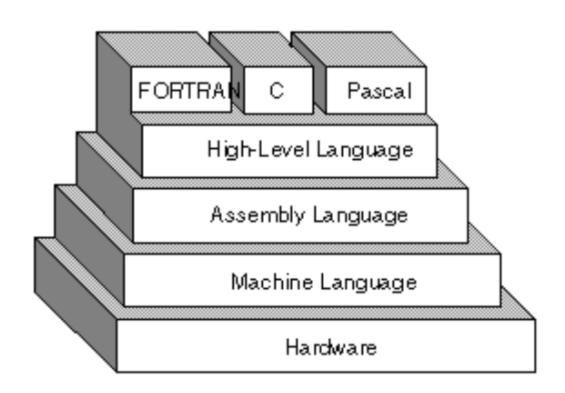
aliakbary@asta.ir

- محیط توسعه
- کامپایلر (javac)
  - اجراگر (java)
- مولد مستندات (javadoc)

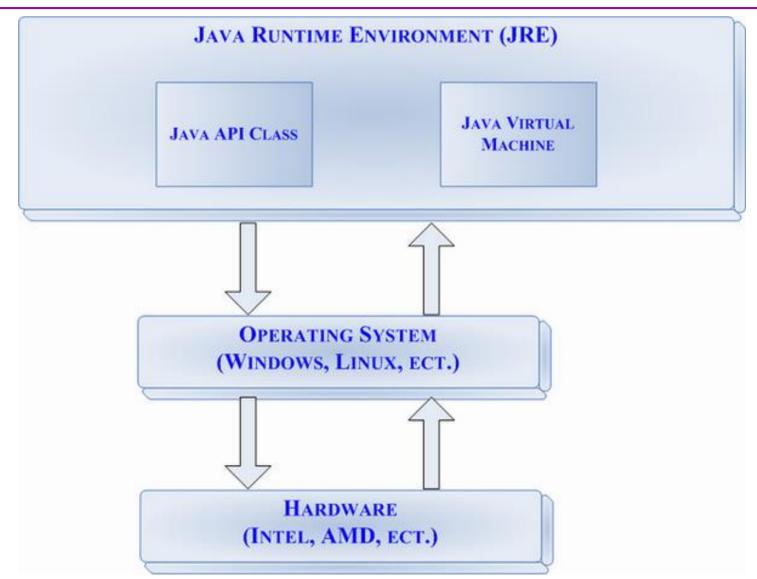
جاوا و زبانهای سطح بالا

زبانهاي سطح بالا

ماشین مجازی جاوا (Java Virtual Machine)

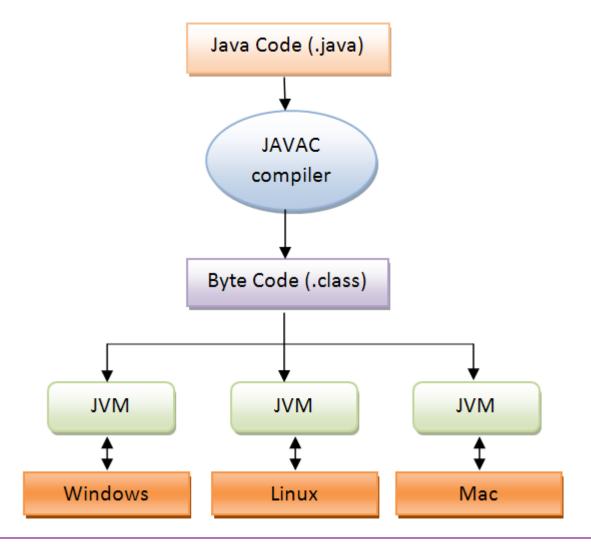

مراحل کامپایل یک برنامه جاوا

مقایسه با یک برنامه
 به زبان ++

• مقایسه با

.NET Framework

مراحل اجراي يك برنامه جاوا

برنامه كاميايل شده جاوا (bytecode .class)

برنامه كاميايل شده #C

برنامه كامپايل شده **VB.NET**

برنامه كامپايل ا شده ++C (مثلاً فایل exe در ويندوز)

برنامه كامپايل شده پاسکال (مثلاً فایل exe در ويندوز)

Java Virtual Machine (JVM)

(مثلاً java.exe در ويندوز)

.Net Framework

سيستم عامل

aliakbary@asta.ir

اصطلاحات

• اصطلاحاتی (تقریباً) هممعنی:

- Platform independence
- Cross-Platform
- Portable
- Architecture Neutral
- Write Once Run Anywhere
  - یک برنامه جاوا در محیطهای مختلف قابل اجراست
    - بدون تغییر در رفتار برنامه

برخی ویژگیهای زبان جاوا

- ساده
- واقعاً هنوز هم جاوا زباني ساده محسوب ميشود؟!
  - شيءگرا
- امكانات برنامهنويسي تابعي (Functional Programming) از جاوا ۸
  - مستقل از سکو (Platform Independent)
    - امن (secure)
    - اجرا به صورت تفسیری (interpreted)
      - (multithreaded) چند بندی

انجمن جاواکاپ 🕊 awa (س

چرا جاوا مهم است؟

چرا فناوری جاوا مهم است؟

- یادگیری جاوا ساده است
  - زبانی شیءگرا است
- جاوا API و کلاسهای کمکی بسیار غنیای دارد
  - تعبیه شده در زبان جاوا
- برای کار با ساختماندادهها، فایلها، xml شبکه، پایگاه داده و غیره
  - ابزارهای توسعه بسیار قوی جانبی
  - محیطهای توسعه: Eclipse، توسعه
    - ساير ابزارها: Ant, Maven وغيره

چرا جاوا مهم است؟ (۲)

- مجموعه بسیار غنی از کتابخانههای متنباز (Open Source Libraries)
  - فراهم شده در SourceForge ،Google ،Apache و غیره
    - انجمنی بسیار قوی (Java Community)
      - •نکتهای بسیار مهم و از نقاط قوت جاوا
  - ●مثلاً یک سؤال ساده جاوا را در سایت stackoverflow جستجو کنید!
    - جاوا رایگان است
    - جاوا متنباز است
    - مستندات خوب (Javadoc)

چرا جاوا مهم است؟ (۳)

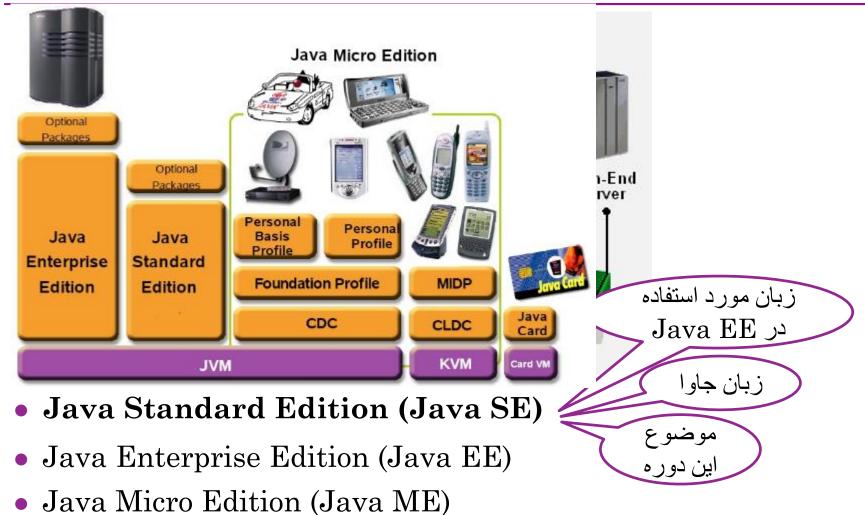
- جاوا مستقل از سکو است
- جاوا بالغ است و در فراز و فرودهای بیش از دو دهه، به خوبی دوام آورده است
  - سهم مهمی از بازار تولید نرمافزار در اختیار جاواست
    - •برنامههای سَمت سِرور، برنامههای موبایل و غیره
  - جاوا، هم در محیطهای دانشگاهی و هم در پروژههای صنعتی محبوب است

aliakbary@asta.ir

- سکویی برای زبانهای مهم غیر از جاوا JVM
  - •مانند Scala و Groovy

ويراستهاي فناوري جاوا

Java Card

داستان زندگی جاوا

- زندگی جاوا، فراز و نشیبهای فراوانی داشته...
- به خاطر وسایل هوشمند الکترونیکی طراحی شد
  - با «اپلت» معروف شد
  - به خاطر JavaME فراگیر شد
    - اما امروز
    - Applet تقریباً بیاهمیت شده
  - و سهم JavaME در تلفنهای همراه کم شده
- اما جاوا همواره در server side مهم بوده
- بازار موبایل را دوباره با Android به دست آورده

تاریخچه نسخههای جاوا

JDK Alpha and Beta (1995)

- JDK 1.0 (January 21, 1996)
- JDK 1.1 (February 19, 1997)
- **J2SE** 1.2 (December 8, 1998)
- J2SE 1.3 (May 8, 2000)
- J2SE 1.4 (February 6, 2002)
- **Java SE** 5.0 (September 30, 2004)
- Java SE 6 (December 11, 2006)
- Java SE 7 (July 28, 2011) ← تغييرات عمده اخير در زبان جاوا

aliakbary@asta.ir

• Java SE 8 (March 18, 2014) **<**

Lambda, Stream, ...

• نسخههای جاوا تا به امروز

Generics, Annotations, ...

J2SE

J> AE

J2EE

• نحوه نامگذاری نسخهها

وبيت زبانهاي برنامهنويسي

TIOBE Index

- · Java
- C
- C++
- Objective-C
- C#

langpop.com

- C
- · Java
- PHP
- Javascript
- C++

codeeval

- Python
- · Java
- C++
- C#

aliakbary@asta.ir

• Ruby

TEEE Spectrum

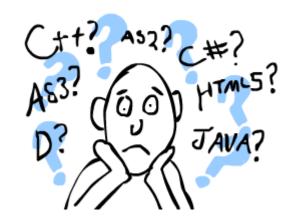
- · Java
- C
- C++
- C#
- Python

بهترین زبان برنامهنویسی

- آیا جاوا بهترین زبان برنامهنویسی دنیاست؟!

  - هیچ زبانی بهترین نیست
  - هر زبان مزایا و معایبی دارد
- در برخی کاربردها خوب و در برخی کاربردها ناكارامد است

aliakbary@asta.ir

اولین برنامه به زبان جاوا

مراحل عملي

- m JRE و m JDK نکته: تفاوت
  - نحوه دريافت JDK
    - سایت اوراکل
      - ساير منابع
  - بستههای نرمافزاری
- دقت کنید: نسخه مناسب را برای سیستمعامل مورداستفاده دریافت کنید
- مثلاً JavaSE تحت ويندوز ٣٢بيتي (Windows x86) براي ويندوز ٣٢ بيتي

نمونههای مختلف JDK برای سیستمهای متفاوت

Java SE Development Kit 8u20

You must accept the Oracle Binary Code License Agreement for Java SE to download this software.

Thank you for accepting the Oracle Binary Code License Agreement for Java SE; you may now download this software.

Product / File Description	File Size	Download
Linux x86	135.24 MB	₹ jdk-8u20-linux-i586.rpm
Linux x86	154.87 MB	₫ jdk-8u20-linux-i586.tar.gz
Linux x64	135.6 MB	₫ jdk-8u20-linux-x64.rpm
Linux x64	153.42 MB	₫ jdk-8u20-linux-x64.tar.gz
Mac OS X x64	209.11 MB	₫ jdk-8u20-macosx-x64.dmg
Solaris SPARC 64-bit (SVR4 package)	137.02 MB	₹ jdk-8u20-solaris-sparcv9.tar.Z
Solaris SPARC 64-bit	97.09 MB	₹ jdk-8u20-solaris-sparcv9.tar.gz
Solaris x64 (SVR4 package)	137.16 MB	₹ jdk-8u20-solaris-x64.tar.Z
Solaris x64	94.22 MB	₫ jdk-8u20-solaris-x64.tar.gz
Windows x86	161.08 MB	₫ jdk-8u20-windows-i586.exe
Windows x64	173.08 MB	₫ jdk-8u20-windows-x64.exe

نصب JDK

- نصب بسته exe JDK یا exe یا exe
  - کپی JDK
  - متغیرهای محیطی (environment variables)
    - path •
    - محل كيى فايلها
    - توصیه: آدرس مقصد ساده و بدون فاصله (space) باشد
- مثال در ویندوز: c:/java/jdk به جای •

اجراي اوليه

- عدم استفاده از محیطهای توسعه (IDE)
- مثلاً در این قدم، از Eclipse استفاده نمی کنیم
- مثلاً استفاده از notepad و command line
- هدف: مشاهده دقیق تر مراحل کامپایل و اجرای برنامه

aliakbary@asta.ir

اولين برنامه

- یک فایل متنی با نام First.java بسازید
  - مثلاً با کمک Notepad در ویندوز
    - به نحوه نامگذاری فایل دقت کنید
- برنامههای جاوا در فایلهایی با پسوند java. ذخیره میشوند
  - این خطوط را در فایل First.java بنویسید:

```
public class First {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Salam!!!");
    }
}
```


گامهای لازم برای اجرای یک برنامه جاوا

۱ – ابتدا باید برنامه کامپایل شود:

javac First.java

- اگر برنامه First.java صحیح باشد:
- به درستی به bytecode ترجمه (کامپایل) میشود
  - در نتیجه، فایل First.class ساخته میشود

۲- اجرای برنامه:

java First


```
C:\sample1⊳dir
 Volume in drive C is C
 Volume Serial Number is 04B8-352A
 Directory of C:\sample1
10/08/2010
            04:53 PM
                        <DIR>
10/08/2010 04:53 PM
                        <DIR>
10/08/2010
                                   113 First.java
            04:47 PM
                                    113 bytes
               1 File(s)
               2 Dir(s) 22,242,201,600 bytes free
C:\sample1>javac First.java
C:\sample1>dir
 Volume in drive C is C
 Volume Serial Number is 04B8-352A
 Directory of C:\sample1
10/08/2010
            04:54 PM
                        <DIR>
10/08/2010 04:54 PM
                        <DIR>
10/08/2010
            04:54 PM
                                   412 First.class
10/08/2010
            04:47 PM
                                   113 First java
               2 File(s)
                                    525 bytes
               2 Dir(s)
                         22,242,201,600 bytes free
C:\sample1>java First
Salam!!!
C:\sample1>_
```

aliakbary@asta.ir

مرور اولين

درباره اولین مثال

- یک برنامه ساده یک فایل است
  - .java با پسوند
- این فایل شامل یک **کلاس** (class) است
- نام كلاس بايد دقيقاً با نام فايل منطبق باشد
- بزرگ و کوچک بودن حروف در جاوا مهم است
- case sensitive names
  - کلاس موردنظر شامل یک متد main است
  - وقتی برنامه را اجرا می کنیم، متد main اجرا می شود

تمرین عملی

مثالهاي عملي

- مرور عملی مراحل اجرا و کامیایل برنامه
  - استفاده از انواع داده
  - عدد صحیح، عدد اعشاری، رشته
  - استفاده از underline در اعداد

```
public class First {
   public static void main(String[] args) {
      System.out.println(3.14);
      System.out.println(3.14 * 2 + 12);
      System.out.println("Hello");
      System.out.println(3 000 000);
```

aliakbary@asta.ir

كوييز

• آیا این برنامهها مستقل از سکو هستند؟ (آنهایی که هستند را مشخص کنید)

- Microsoft Word
- JVM
- Firefox
- First.java
- First.class

کوییز ۲

• برنامه زیر چه اشکالاتی دارد؟ (به اسم فایل هم دقت کنید)

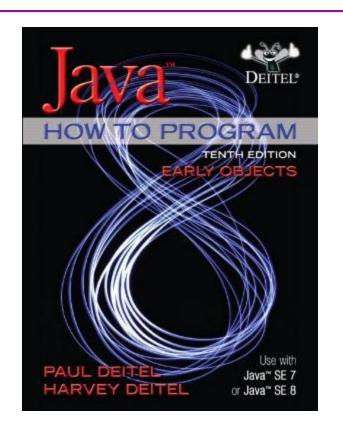
```
public class introduction {
   public static void MAIN(String[] args) {
      System.out.println("http://javacup.ir");
   }
}
```

- اسم فایل و اسم کلاس یکسان نیست (اشکال نحوی)
- متد main با حروف کوچک تعریف شود (وگرنه برنامه اجرا نمی شود)
  - بهتر است اسم کلاس با حرف بزرگ آغاز شود (Introduction)

منابع و مراجع

مراجع پیشنهادی

- Java How to Program کتاب
  - نوشته: Deitel & Deitel
    - ترجمه: موجود در بازار
    - توصیه: مطالعه به زبان اصلی

- اشكال ساير كتابها (مانند Effective Java يا Effective (مانند
  - نسخه جدید ندارند

جمعبندي

جمعبندي

- جاوا، زبانی مهم، پرکاربرد و محبوب است
  - تاریخچه و ویژگیهای جاوا
  - جاوا فراتر از یک زبان برنامهنویسی است
    - یک تکنولوژی و بستر برنامهسازی

مطالعه

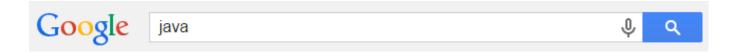
• فصل اول از کتاب Java How to Program را مطالعه کنید

جستجو کنید و بخوانید

- درباره جاوا جستجو کنید
- به خصوص از گوگل و ویکیپدیا بهره بگیرید
  - زبان جاوا چه مزایایی دارد؟
  - چه انتقاداتی به جاوا وارد میشود؟
- http://en.wikipedia.org/wiki/Criticism_of_Java
  - آیا جاوا کند است؟

Hotspot

بستجو کنید و بخوانید (۲)

• کلمات و عبارات پیشنهادی برای جستجو:

- Java
- JVM
- Bytecode
- Java Mobile
- Oracle
- Java and C++
- Java and C#
- Java and Javascript

یستجو کنید و بخوانید (۳)

- Java Community Process (JCP)
  - http://en.wikipedia.org/wiki/Java_Community_Process

aliakbary@asta.ir

- https://www.jcp.org/en/home/index
- JSR
- Java Enterprise Edition
- Java Applets
- Android Programming
- Java IDE Popularities
- Java Versions History
- JDK, JRE, and JVM

تمرين

- جاوا (JDK) را دریافت و نصب کنید
- برنامهای بنویسید که نام شما را در خروجی چاپ کند
  - برنامه را کامپایل و اجرا کنید

ساير مطالب

سؤالات رايج

سؤال: آیا جاوا کند است؟ (گفته می شود که برنامه هایی که به زبان جاوا نوشته میشوند، کند هستند)

پاسخ: لزوماً نه. هر چند یک برنامه جاوا به صورت غیر مستقیم و توسط ماشین مجازی (JVM) اجرا می شود، اما امکاناتی در JVM تعبیه شده که به افزایش سرعت برنامهها کمک می کند. همچنین درست است که امکاناتی مثل Garbage Collection در اجرای برنامه هزینه زمانی ایجاد می کنند، ولی فقدان این امکانات اشتباه برنامهنویسی و تأثیرات مخرب آن را محتمل تر می کند. به همین دلیل بسیار از شرکتهای بزرگ از جاوا استفاده میکنند (گوگل، آمازون، و

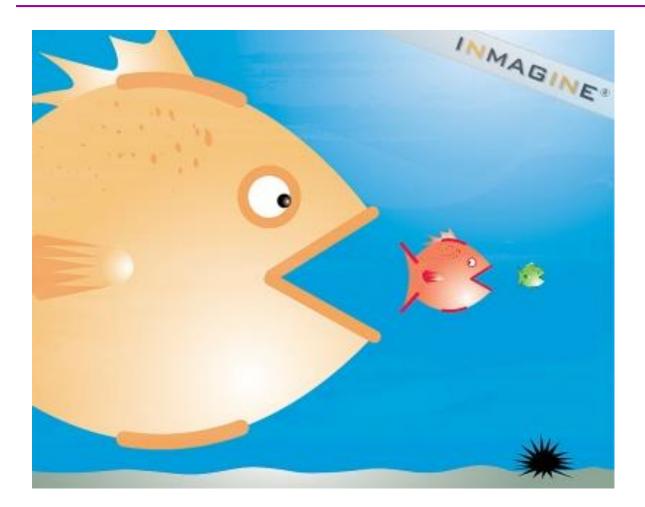
 ${
m C}$ جالب است بدانید در برخی آزمایشها، برنامههای جاوا حتی از معادل آنها در سریعتر اجرا میشود

انجمن جاواکاپ 🕊 ava (س

آشنایی با جاوا

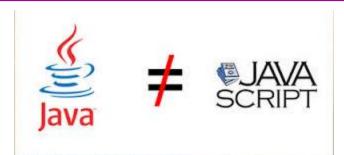
درباره خرید سان توسط اوراکل

جاوا و جاوااسکریپت چه تفاوتی دارند؟

- این دو زبان ربطی به هم ندارند
- جاوااسکریپت، مبتنی بر جاوا نیست
- کسی که جاوا بلد است، لزوماً با جاوااسکریپت آشنا نیست
- كسى كه جاوااسكريپت بلد است، لزوماً با جاوا آشنا نيست
  - جاوااسکریپت یک زبان اسکریپتی است
  - عموماً برای برنامهنویسی وب استفاده میشود
  - عموماً به صورت client-side استفاده می شود
  - o کاربردهای جدید در server-side و امور دیگر یافته است

من جاواکاپ عمد عمد عمد عمد إ

تاریخچه تغییرات

توضيح	تاريخ	نسخه
نسخه اولیه ارائه آماده شد و روی سایت قرار گرفت	1894/1/10	١.٠.٠
بهبود تم صفحات، فوتر اضافه شد	1894/1/17	1.•.1
افزودن كوييز	1794/7/7	1.1.•
تصحیح برخی اشکالات تایپی	1894/8/8	1.1.1

